

Obsah

Úvod	13
Motivace, tematické a časové vymezení	13
Struktura práce	17
Stav bádání	18
Pramenná základna	37
Situace českého obyvatelstva, německých antifašistů a židů v pohraničním území	43
Poměry v německém pohraničí před mnichovskou dohodou z 29. září 1938	43
Mnichovské rozhodnutí – rozsah území a jeho správa	52
Počet českého a židovského obyvatelstva v okupovaném pohraničí	58
Evakuace	62
Zábor a první týdny – aktivita různých složek proti Čechům, židům a německým antifašistům	65
Hodnocení situace a zacházení s českým obyvatelstvem a německými antifašisty v německém záboru pohledem situačních zpráv	83
Omezování životních podmínek české menšiny v německém záboru – prizmatem situace v Říšské župě Sudety	97
Židé v pohraničí a jejich situace	103
Těšínsko – území, obyvatelstvo, situace české, německé a židovské populace	112
Situace Čechů na Slovensku a Podkarpatské Rusi v období druhé republiky	118
Vypovídání Němců z republiky	125

Počet migrantů a struktura jednotlivých uprchlických vln	128
Síla migračních vln – počty migrantů (uprchlíků, státních zaměstnanců) z okupovaného pohraničí	128
Struktura jednotlivých migračních vln, uprchlíci a důvody, které uvedli jako důvod pro opuštění domovů	137
Uprchlíci na půdě druhé republiky	141
Vyjasňování kompetencí příslušných úřadů. Státní instituce a vracení uprchlíků	141
Stížnosti a intervence proti vyhošťování uprchlíků	170
Kritická reflexe pohledu německých antifašistů na zpětné transporty	173
Propouštění přes demarkační čáru a další opatření v uprchlické otázce	180
Evidence a rozptyl	189
Syrového vláda – její legislativní činnost v otázce migrace, boj s nezaměstnaností a financování péče o utečence	197
Organizace péče o uprchlíky na okresní úrovni	205
Dobrovolné sociální organizace	209
Ústav pro péči o uprchlíky – jeho činnost a působnost	216
Činnost vlády Rudolfa Berana – program, sociální oblast	229
Vláda Rudolfa Berana – akce k regulaci nezaměstnanosti	239
Projevy antisemitismu a opatření vůči židovské menšině a emigraci	248
Zahraniční ohlas, britská půjčka a vztah britských úřadů k emigraci z republiky	257
Britské pomocné organizace pro uprchlíky	272
Vnímání uprchlíků pohledem tisku	280
Druhá uprchlická vlna	280
Třetí uprchlická vlna – plebiscit a uprchlíci	287
Třetí uprchlická vlna – názory a komentáře	289
Sociální a zdravotní péče o uprchlíky	321
Jednotlivé aspekty úředně organizované péče o uprchlíky	321
Příjezd uprchlíků a stěhování bytového zařízení	321
Přechodné ubytování	324
Otázky stálého ubytování a bydlení	332
Poskytování podpor	335

Stravování	339
Péče o děti, mládež a její situace	342
Zdravotní péče	345
Dary a sbírky ve prospěch uprchlíků	347
Snahy Ústavu pro péči o uprchlíky cílené na snížení nezaměstnanosti	352
Likvidace akce na podporu uprchlíků	354
Zahraniční zájem o situaci v hromadných ubytovnách a hlasy kritické vůči péči o uprchlíky	357
Židovská sociální péče o uprchlíky a emigranty	363
Německá pomoc uprchlíkům	371
Vystěhovalectví a situace v DSAP, DdFP a KSČ	380
Podmínky vystěhovalectví do evropských zemí a USA	380
Přístup států k emigraci uprchlíků	384
Memorandum ŽNO a „židovská“ diskuze o vystěhovalectví	399
Židovská emigrace z druhé republiky	404
DSAP a vystěhovalectví sudetoněmeckých sociálních demokratů	419
Situace v DSAP a DdFP a memoranda k řešení uprchlické otázky	432
KSČ a vystěhovalectví komunistů	438
Recepce a reakce uprchlíků a starousedlíků v období druhé republiky	443
Přijímání a postoj k uprchlíkům z pohraničí v pohledu vzpomínek a situačních zpráv	443
Problémy vzájemného soužití uprchlíků a starousedlíků – stížnosti	459
Majetek a odškodnění	467
Závěr a shrnutí	470
Abstract	487
Fotodokumentace	491
Přílohy	501
1. Důvody opuštění zabraného území	501
2. Jednotlivé druhy důvodů v poměru k národnosti uprchlíků (v %)	502
3. Statistika uprchlíků v Čechách a na Moravě (k 1. prosinci 1938)	502

4. Skutečné početní stavy uprchlíků-československých státních příslušníků na území země České a Moravskoslezské	504
5. Počet uprchlíků (československé i cizí státní příslušnosti) podle území, z nichž přesídlili.	504
6. Evidence státních zaměstnanců z obsazeného území země České a Moravskoslezské – leden 1939	505
7. Státní a veřejní zaměstnanci – přesídlenci převzatí do protektorátní správy, samosprávy a státních podniků (stav k 1. lednu 1941):	509
8. Uprchlíci čsl. státní příslušnosti podle národnosti – skutečné stavy (zbytek k celkovým počtům tvoří jiné národnosti):	509
9. Národnostní složení obyvatelstva okupovaného pohraničí českých zemí:	510
10. Počet osob, které se průběhem péče o uprchlíky (přestěhovalce) ucházely o podporu, podle délky podporování a podle národnosti:	510
11. Škody uprchlíků přihlášených na území země České v roce 1939	511
Prameny a literatura	512
Jmenný rejstřík	535